

STRATEGIE VÝCHOVNÉHO PORADENSTVÍ

Školní rok 2016/2017

Tato Strategie výchovného poradenství nabývá účinnosti dnem 1. 9. 2013.

Aktualizována na školní rok 2014/2015 dne 7. 7. 2014.

Aktualizována na školní rok 2015/2016 dne 7. 8. 2015

Aktualizována na školní rok 2016/2017 dne 19. 8. 2016

Vychází z Projektu koncepce výchovného poradenství na SUPŠ a VOŠ Turnov a navazuje na filozofii tohoto dokumentu (zpracovaného v rámci závěrečné práce na TU Liberec v rámci specializačního studia Kurzu pro výchovné poradce dne 10.5. 2012).

Vypracovala: Mgr. Renata Šubertová, výchovná poradkyně

Odsouhlasila: Ing. Jana Rulcová, ředitelka SUPŠ a VOŠ Turnov

STRATEGIE VÝCHOVNÉHO PORADENSTVÍ PRO ŠKOLNÍ ROK 2016/2017

Škola je především vzdělávací institucí a i proto poradenské služby by z toho měly vycházet. Základní atributy činnosti školy v oblasti výchovného a kariérového poradenství:

1. Škola má roli pomáhající.
2. Škola pomáhá vychovávat, ale nepřevychovává. V dané oblasti má její práce charakter formativní.
3. Hlavní odpovědnost za výchovu dítěte a jeho základní postoje ke vzdělávání a společnosti má rodina žáka.
4. Škola vykonává poradenskou činnost při rozhodování o další profesní a vzdělávací cestě žáků.

V souvislosti s tím je třeba vymezit hlavní cíle podpory kariérového rozhodování – složky informačně poradenské a složky vzdělávací:

Hlavním cílem informačně-poradenských činností je pomoci žákovi při jeho konkrétním rozhodování. Interakce mezi poradcem a žákem může nabývat mnoha forem, od v podstatě samoobslužného využívání informačních materiálů a médií žákem až po komplexní poradenství zahrnující podrobnou analýzu žakovy osobnosti ve spolupráci s externím školním psychologem.

Na rozdíl od toho hlavním cílem vzdělávání je vybavit žáka kompetencemi pro to, aby právě tyto poradenské služby a další případné zdroje dokázal maximálně efektivně využít a aby se naučil podle nich samostatně a s plnou odpovědností rozhodovat.

Cílem je vytvořit komplexní systém vzájemně se doplňujících a na sebe navazujících informačních, poradenských a výchovně-vzdělávacích činností vedoucích k podpoře žáků v jejich rozhodování o profesní a vzdělávací orientaci.

Výchova mládeže ve škole má ukázat směr ke zdravému životnímu stylu a posílit sebedůvěru. Působení na naše žáky není zaměřeno pouze na předávání informací, ale zahrnuje rovněž vzdělávání o mnohočetnosti problémů, které mohou nastat a nácvik dovedností, které mohou žáci v problémových situacích využít. Tato část je realizována nejen výchovnou poradkyní, ale je dána součinností všech učitelů i v rámci mezipředmětových vztahů:

Občanská výchova:

Životní postoje a hodnotová orientace, trvale udržitelný rozvoj učení a celoživotní vzdělávání, multikulturní soužití, migrace, rasismus, xenofobie, agrese, šikanování, tolerance, zdravý životní styl, náboženský fundamentalismus, řešení krizových situací, sociálně patologické jevy. V rámci psychologie, sociologie, práva - vztahy mezi lidmi, komunikace, řešení konfliktů, vliv návykových látek na psychiku člověka, prevence při stresu, duševní hygiena, motivace, potřeby a přání, lidská a občanská práva, právní normy – trestní, rodinné, pracovní právo, občanské soudní řízení, kriminalita mladistvých.

Český jazyk a literatura:

světová i česká literatura nabízí množství děl, které s tímto tématem úzce souvisí, výchova k pocitu příslušnosti ke svému národu, k občanství a k evropanství

Anglický, německý jazyk:

konverzace na téma volný čas a jeho využití, sporty a koníčky, zdraví a nemoci, vyhledávání informací na internetu

Tělesná výchova:

*význam pohybu a sportu pro zdravý život, zvyšování odolnosti žáků vůči zátěži, posilování, vliv návykových látek na zdravotní stav a výkonnost člověka
vztahy mezi lidmi, komunikace, řešení konfliktů, vliv návykových látek na psychiku člověka, prevence při stresu, duševní hygiena, motivace, potřeby a přání.*

Strategie výchovného poradenství je veřejný dokument. Žáci, rodiče i další veřejnost mají možnost se s tímto dokumentem seznámit na webových stránkách školy.

Strategie výchovného poradenství je zaměřena na dlouhodobé komplexní působení na osobnost žáka, ke správnému sebehodnocení, stanovení si reálných cílů v životě, k poznání sebe sama, k dovednostem důležitým pro život a praxi.

Pedagogové vedou žáky k osvojování mezilidských vztahů založených na demokratických principech, respektujících identitu a individualitu žáka. Podporují utváření pozitivních vztahů ve třídách, učí žáky porozumění a toleranci vůči druhým, týmové spolupráci, kladnému vztahu k celoživotnímu učení a snaží se alespoň v základech naučit žáky řešit osobní problémy.

1. HLAVNÍ CÍLE

Podstatu práce výchovné poradkyně nejvíce vystihuje věta „**věřím, že každý si nosí to nejlepší řešení své situace sám v sobě, ale je třeba mu ho pomoci objevit**“.

Kariérové poradenství:

- základní šetření k volbě povolání u žáků a individuální poradenství v této oblasti pro žáky i rodiče (test profesního rozvoje)
- zajišťování skupinových návštěv žáků na úřadu práce, organizace podávání přihlášek pro další studium
- zajišťování doprovodných aktivit mimo školu
- budování a aktualizace informačního zázemí pro kariérové rozhodování pro školu (vyhledávání a objednávání vhodných tištěných příruček i elektronických médií, vyhledávání a posuzování vhodných zdrojů na internetu), příprava pro vstup na trh práce
- mapování zájmu žáků o studium na vysokých školách a vyšších odborných školách a v rekvalifikačních kurzech, spolupráce s třídními učiteli
- zpracování přehledu o úspěšnosti žáků v přijímacích řízeních na VŠ, VOŠ a uplatnění absolventů na trhu práce

Kariérové poradenství představuje systém poradenských služeb, jejichž cílem je pomáhat žákům v kterékoliv fázi jejich života v otázkách vzdělávání, profesní přípravy, volby povolání či zaměstnání, stejně tak i v dalších otázkách rozvoje jejich kariéry. Kariérové poradenství zastřešuje služby poskytované v rámci počátečního vzdělávání směřující k podpoře profesní orientace a přípravě žáků pro vstup na trh práce. Podpora schopnosti reálné reflexe sebe sama v měnícím se světě požadavků na trhu práce, informovanost o těchto požadavcích, schopnost přemýšlet o svých budoucích perspektivách – to je základ pro rozvoj předpokladů žáků pro celoživotní uplatnitelnost na trhu práce.

Výchova a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

- metodická pomoc pro individuálně a skupinově integrované žáky
- vyhledávání a provádění orientačního šetření žáků s SVP, příprava návrhů na další péči o tyto žáky
- shromažďování podkladů pro psychologická a speciálně pedagogická vyšetření
- projednávání s rodiči souhlas k vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně nebo speciálně pedagogickém centru (žáci s vývojovými poruchami učení a chování, se smyslovým, tělesným nebo mentálním postižením)
- koordinace poskytování poradenských služeb
- kontrola a evidence IVP u integrovaných žáků
- zajišťování a zprostředkování spisové dokumentace (vstupní a průběžné) žáků se SVP
- péče o žáky nadané a o žáky s neprospěchem, o žáky ohrožené předčasným odchodem ze vzdělávání

Oblast metodické a informační činnosti:

- poskytování odborných informací z oblasti kariérového poradenství třídním učitelům
- metodická pomoc ostatním vyučujícím
- pomoc při řešení problémů s absencí a kázní
- práce ve výchovné komisi, organizování individuální porady s rodiči při řešení výchovných a výukových problémů žáků
- metodické usměrňování a sjednocování diagnostické činnosti třídních učitelů
- uskutečňování vlastní diagnostické činnosti u žáků, kteří ji vyžadují z výchovných, vzdělávacích, profesionálně orientačních, sociálních a jiných důvodů
- podávání návrhů na další vzdělávání pedagogických pracovníků
- sledování změn v právních předpisech týkajících se problematiky výchovného poradenství a seznamování o těchto změnách ostatní kolegy
- poskytování informací o činnosti školy, školských a dalších poradenských zařízeních v regionu, o jejich zaměření, kompetencích, o možnostech využívání jejich služeb žákům a jejich zákonným zástupcům

Spolupráce s dalšími institucemi:

- koordinace poradenských služeb v rámci ŠPP, mimo školu a spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, zdravotnickými a dalšími zařízeními (pedagogicko-psychologická poradna, úřad práce, speciálně pedagogické centrum, sociální kurátor, sociálně právní komise na ochranu dítěte, krizové centrum, Policie ČR apod.)

Specifické oblasti:

- spolupráce s třídními učiteli v pomoci při řešení konfliktních situací ve škole (rodiče-učitel, učitel-žák, žák-žák)
- sledování projevů zneužívání návykových látek a ostatní sociálně nežádoucí jevy (patologické hráčství, šikanování, vandalismus, brutalita, rasismus, kriminalita...) a navrhování ve spolupráci se školním metodikem preventivní opatření
- zajišťování koordinace a spolupráce v problematice návykových látek a ostatních sociálně nežádoucích jevů (zákonní zástupci, pedagogičtí pracovníci, odborníci)

Odborná oblast:

- výkon činností spočívající v tvorbě a analýze metod práce při vykonávání odborných činností výchovného poradce např. odborná práce se zájmovými dotazníky a profesiogramy
- odborná pomoc žákům při vyhledávání vhodných stylů učení
- odborná intervence u žáků s SVP a SPCH
- řešení problémových situací
- vyhledávání mimořádně nadaných žáků – participace na úpravách učiva
- odhalování šikany, projevů diskriminace, nepřátelství nebo násilí a jiných negativních jevů ve škole
- orientace v poradenské psychologii

2. PRIORITA VÝCHOVNÉHO PORADENSTVÍ

Ve škole je tým pedagogických pracovníků, který zabezpečuje, že poskytování rad a informací na straně jedné a vzdělávání na straně druhé, neprobíhá izolovaně. Tato činnost splývá v jeden tok poradensko-vzdělávacího působení na žáka, v němž se žák poskytované rady a informace současně učí posuzovat a vyhodnocovat, srovnávat s vlastním sebehodnocením, v návaznosti na to vyhledávat další potřebné informace a celý proces opakovat. Žák tak získává postupně konkrétnější představy o své profesní a vzdělávací orientaci a současně se stává stále kompetentnějším pro svá budoucí kariérová rozhodování.

- Stanovení pravidel (pravidla spolupráce vyučujících a třídních učitelů s žáky) a jejich interiorizace žáky, pozitivní ovlivňování třídní dynamiky pro přechod žáků ze ZŠ do nového kolektivu.
- Vzdělávání v oblasti zdravého životního stylu, podpora sportovních a volnočasových aktivit, pravidelné konzultace v rámci výchovného poradenství, spolupráce s pedagogickými pracovníky v oblasti prevence, občanská, právní a etická výchova v rámci teoretického vyučování i v mimoškolních aktivitách, včasný záchyt rizikových skupin žáků, prevence sociálně nežádoucích jevů, důraz na spolupráci s rodiči, systémový přístup při řešení problémů : škola – žák- rodiče, spolupráce s místními regionálními orgány v oblasti prevence sociálně nežádoucích jevů, vytváření příznivého klimatu důvěry, spolupráce a přátelské atmosféry ve škole, podpora tvořivosti, soutěživosti, dovednosti žáků, vyhledávání talentu, další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence, systematická profesní příprava.

3. SPOLUPRÁCE S VEDENÍM

Seznámit ředitelku a členy předmětové komise s návrhem a plánem strategie výchovného poradenství, dohodnout základní pravidla realizace strategie ve škole, zajistit průběžnou podporu a spolupráci s vedením školy, materiální a finanční zabezpečení, ve spolupráci s vedením školy analyzovat a statisticky vyhodnocovat efektivitu strategie, průběžně informovat vedení školy o plnění celoročního plánu výchovné poradkyně.

Vedení školy:

Zajišťuje poskytování poradenských služeb ve škole se zaměřením na řešení aktuálních problémů souvisejících s kariérovým poradenstvím, výskytem sociálně nežádoucích jevů, koordinuje tvorbu a kontroluje realizaci Strategie výchovného poradenství a Minimálního preventivního programu k prevenci SPJ, jmenuje výchovného poradce, školního metodika prevence, školní výchovnou komisi, podporuje spolupráci výchovného poradce, metodika prevence, třídních učitelů a dalších pedagogických i nepedagogických pracovníků školy, podporuje aktivity na využívání volného času žáků.

4. SPOLUPRÁCE S PEDAGOGICKÝMI PRACOVNÍKY

Seznámit pedagogické pracovníky s filozofií Strategie výchovného poradenství, jejím začleněním do ŠVP, resp. vycházející z ŠVP a zaangažovat je do jeho realizace.

Výchovná poradkyně bude pokračovat v úzké spolupráci s ÚP resp. IPS – žáci vycházejících ročníků se zúčastní besed na ÚP v průběhu měsíce září – říjen.

Během školního roku budou pedagogičtí pracovníci pravidelně vzdělávání na téma kariérové poradenství a prevence SPJ – šikana, záškoláctví, drogová závislost apod. dle nabídek VCT a ostatních vzdělávacích institucí. Učitelé budou maximálně využívat informací, dovedností získaných v rámci přednášek, výcviku a individuálních konzultací zejména ve vztahu k žákům se SVP.

Žáci budou seznámeni na první třídnické hodině se Strategií výchovného poradenství, MPP k prevenci SPJ, školním řádem, klasifikačním řádem, s dohodnutými pravidly mezi vyučujícími a žáky a mezi třídním učitelem a žáky.

Jednou za čtvrt roku, nebo dle požadavku třídy, uskuteční třídní učitelé besedu s žáky své třídy na volné téma o jejich problémech, stresech, úspěších, přáních a zkušenostech. Vzhledem k tomu, že se v minulosti neosvědčila „Otevřená sborovna“, je nutné, aby si učitelé vyměňovali informace o žácích a jejich problémech během neformálních setkávání či na schůzkách předmětových komisí apod..

Na třídních hodinách (které jsou pevně stanoveny rozvrhem hodin) vyčlenit prostor pro diskusi ke kariérovému poradenství, o zdravém životním stylu a o problematice výchovy, sledovat vývojové a individuální potřeby žáků. Třídní učitel v případě potřeby může zajistit účast i výchovné poradkyně.

Vyučující jsou během přípravného týdne seznámeni s žáky, kterým je třeba věnovat zvýšenou speciální péči. Mají k dispozici přehled zohledňování a možných metod při výuce těchto žáků. Mohou využít metodickou pomoc výchovné poradkyně. V aktuálním školním roce bude věnována maximální péče žákyni se zdravotním postižením (PAS). Již na konci předchozího školního roku byli všichni vyučující v rámci přednášky SPC Mgr. Malinové seznámeni se specifiky tohoto postižení a individuálních potřebách konkrétní žákyně.

Vyučující by měli do vzdělávání žáků důsledně začleňovat problematiku etické a právní výchovy a propagaci zdravého životního stylu, praktické kariérové poradenství.

Podpora a rozvoj sociálních a občanských kompetencí:

1. realizovat výcvikový blok rozvoje sociálních a občanských kompetencí v rámci předmětů OBN, ANJ, ČJ, TV – jedná se o komunikaci, týmovou spolupráci, rozhodování, vztah k celoživotnímu vzdělávání (výchovná poradkyně společně s externím školním psychologem – metodická pomoc)

2. do tohoto programu zapojit všechny ročníky na škole

3. školní řád:

- žáci a rodiče budou seznámeni prostřednictvím třídních učitelů

- během celého školního roku budou žáci vedeni k dodržování práv a povinností vyplývajících ze školního řádu

Výchovná poradkyně informuje rodiče na třídních schůzkách o záměrech a způsobech realizace strategie výchovného poradenství a MPP k prevenci SPJ.

Třídní učitel se musí podílet na přípravě a realizaci individuálních vzdělávacích plánů a práci s nadanými žáky.

5. ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVISŤE, PORADENSKÉ SLUŽBY

VÝCHOVNÝ PORADCE (ve spolupráci s externím školním psychologem):

- depistáž žáků s SVP, kariérové poradenství ve škole, koordinace informační činnosti pro žáky ve škole, pro třídní učitele nejen v oblasti volby povolání, metodická pomoc v oblasti dlouhodobé profesní orientace žáků zejména žáků s SVP, metodická pomoc v dlouhodobém systematickém sledování a tvorbě podmínek pro harmonický vývoj žáků, zpracování osobní charakteristiky žáků při jejich problémech, informovanost učitelů, rodičů a žáků o činnosti výchovného poradenství, individuální pomoc při řešení výchovných a výukových obtíží žáků, spolupráce s ŠPP, PPP, SPC, orgány sociálně-právní ochrany dětí, metodikem prevence, ÚP ...

ŠKOLNÍ METODIK PREVENCE (ve spolupráci s externím školním psychologem):

- zajištění prevence sociálně nežádoucích jevů, vypracování komplexního a dlouhodobého minimálního preventivního plánu, aktivity uplatňované v rámci preventivní činnosti, důsledné a soustavné vzdělávání žáků, učitelů a ostatních pracovníků ve školství, osvěta rodičů v oblasti zdravého životního stylu, etické a právní výchovy, podíl na utváření postojů ke společnosti, zdravému životnímu stylu a speciálně k zneužívání drog u žáků, rodičů, učitelů, podíl na utváření optimálních podmínek pro vzdělávací proces, minimalizace nepříznivého ovlivňování rozvoje schopností a osobních vlastností žáků, vést k rozvoji dovednosti sociální komunikace, zvládnání sociálních vztahů a stresových situací žáků, učitelů, dovednosti říkat „ne“, poskytovat důvěryhodné, snadno dostupné poradenské služby pro žáky, rodiče a učitele, vést ke zvýšení nabídky a rozvoje volnočasových aktivit, seznámit rodiče na úvodní besedě před třídními schůzkami se ŠPP, MPP, školním řádem, klasifikačním řádem, úzká spolupráce s VP, PPP, orgány sociálně-právní ochrany dětí, okresním metodikem prevence, krajským školským koordinátorem prevence, speciálními institucemi zabývajícími se drogovou problematikou, OHS, Polici ČR, metodické vedení pedagogů v této oblasti, osvětová a přednášková činnost, vyhodnocování účinnosti programů.

ŠKOLNÍ PSYCHOLOG

- externí, intenzivní spolupráce v rámci metodické součinnosti s PPP Semily a VCT Turnov

Poradenské služby:

Žáci, pedagogičtí pracovníci, rodiče mají k dispozici školní poradenské pracoviště, výchovnou poradkyni a školní metodičku prevence, lze zajistit kontakty s PPP, ÚP, sociálními pracovníci

6. SPOLUPRÁCE S ODBORNÍKY, PARTNERY

Během školního spolupracujeme mj.:

- s Úřadem práce Semily (Informační poradenské středisko)
- s PPP Semily, Liberec
- s o.s. REP – Poradna pro rodinu a děti Turnov
- s Městským úřadem Turnov – OSPOD (sociální pracovníce, kurátor pro mládež)
- s Policií ČR Turnov, Semily
- s SVP Čáp
- o. s. Maják Liberec
- s SPC Liberec a s SPC Turnov (pracoviště v rámci PPP Semily)

7. METODICKÉ POMŮCKY, INFORMACE, KONTAKTY

- ve školní knihovně a v kanceláři u výchovné poradkyně je vyčleněn prostor pro literaturu, videokazety a propagační materiály zabývající se problematikou kariérového poradenství, zdravého tělesného a duševního vývoje žáků, tyto materiály jsou přístupné všem pedagogům, kteří je využívají v rámci své výuky
- žákům jsou v průběhu celého školního roku do tříd poskytnuty propagační materiály zaměřené na kariérové poradenství a směřující proti zneužívání návykových látek, zabývající se sexuální prevencí a propagací zdravého životního stylu
- u výchovné poradkyně a školní metodičky prevence je možno zjistit informace o institucích, organizacích a odbornících, kteří v oblasti kariérového poradenství a prevence SPJ působí
- na nástěnce ve sborovně jsou k dispozici telefonní seznamy těchto institucí a odborníků, pravidelné aktuality a informace jsou vyvěšeny na určené nástěnce pro žáky (nástěnka výchovného poradenství a nástěnky v prostoru u vychovatelny na domově mládeže); na vývěsních tabulích po chodbách školy jsou umístěny další propagační plakáty s danou tematikou
- zpětná vazba je formou osobního individuálního kontaktu

8. KONZULTAČNÍ HODINY, INFORMACE PRO RODIČE

1) Výchovná poradkyně

- **Mgr. Renata Šubertová**

- úterý od 10.20 do 10.35 hodin a od 13.00 do 13.45 hodin

- mimo konzultační hodiny kdykoliv po předchozí domluvě

2) Školní metodička prevence

- **Bc. Jana Chundelová**

- středa od 13.00 do 14.00 hodin

- mimo konzultační hodiny kdykoliv po předchozí domluvě

Žáci si mohou v průběhu dne dohodnout s jednotlivými pedagogickými pracovníky termíny konzultací a doučování v jednotlivých předmětech.

9. AKTIVITY A AKCE PRO ŽÁKY

Pořádáme celoročně kulturně výchovné akce dle aktuální nabídky, filmová a divadelní představení, vzdělávací programy a exkurze, odborné přednášky. Žáci se účastní soutěží, sportovních kurzů, benefičních a nadačních akcí. Mohou využít nabídku sportovního vyžití. Velmi důležitá je koncepčnost a soustavnost vlivu na žáka s výraznou převahou pozitivních motivů, vzorů a aktivit, posilující zdravé způsoby chování a osobní odpovědnost žáků za zdraví, dodržování ustanovené "Úmluvy o právech dítěte" ve smyslu práva dítěte na fyzický, duševní, morální, duchovní a sociálně zdravý rozvoj zajistí podmínky optimálního rozvoje žáků (mj. nabídka zájmových kroužků přímo na škole).

V rámci ŠVP je uskutečňován adaptační kurz, lyžařský kurz, malovací kurz, zahraniční zájezd. Pro vzájemné pozitivní vrstevnické vztahy jsou pořádány školní výlety, výlety domova mládeže. Žáci ve vlastní režii pořádají tradiční akce – Majáles, Hrátky, Mikulášské návštěvy na základních školách.

Zástupci žáků školy jsou členy Parlamentu mládeže Města Turnov. Od konce školního roku 2014/2015 byli do PMMT zvoleni dva žáci současného čtvrtého ročníku.

10. CELKOVÁ AUTOEVALUACE

- vyhodnocení MPP za školní rok 2015/2016
- vyhodnocení Plánu výchovné poradkyně za školní rok 2015/2016 jako dílčí oblasti Strategie výchovného poradenství na školní rok 2015/2016

11. PODROBNÉ ZPRACOVÁNÍ STRATEGIE VÝCHOVNÉHO PORADENSTVÍ DO CELOROČNÍHO PLÁNU PRÁCE VÝCHOVNÉ PORADKYNĚ

Příloha č. 1

12. ZÁVĚR

Poradenství obecně je tedy jednou z cest, jak pomáhat žákům naplňovat jejich potřeby, překonávat jejich problémy, objasňovat jejich osobní cíle i porozumět tomu, jak jich dosahovat. Důležitou součástí je i přesvědčení, že je to sám žák, který má zpravidla také nejlepší zdroje k řešení svých problémů. Odtud tedy - „**věřím, že každý si nosí to nejlepší řešení své situace sám v sobě, ale je třeba mu ho pomoci objevit**“. Proto by měl výchovný poradce obecně vytvářet vztah, který umožňuje žákovi hledat a nalézt své vlastní odpovědi na danou situaci.

Kariérové poradenství směřuje k aktivizaci potenciálu žáka, jeho zdrojů a možností k řešení potřeb, problémů, situací a výzev, s nimiž se v průběhu svého pracovního života může setkávat.

Učitelé a všichni pedagogičtí pracovníci by měli být schopni vybavit žáky potřebnými informacemi jak se vyrovnat s náročnými životními situacemi, jak řešit konflikt, zvýšit odolnost žáků vůči sociálně nežádoucím jevům, snížit riziko a vliv, které narušují zdravý osobní a sociální vývoj, vychovávat k toleranci a zdravému životnímu stylu.

Příloha č. 1

Plán činnosti výchovné poradkyně – školní rok 2016/2017

Konzultační, poradenská a intervenční práce

- depistáž specifických poruch učení a chování (zj. září – říjen 2016), aktualizace stávajících žáků
- depistáž žáků mimořádně nadaných (zj. září – říjen 2016)
- podrobné konzultace s PPP Semily (SPC) vzhledem k integraci žákyně s PAS, příprava individuálního vzdělávacího plánu (srpen – září 2016)
- dokončení dokumentace pro školní rok 2016/2017 - shromažďování a evidence psychologických posudků žáků se SPU, SPCH, mimořádně nadaných, zajištění podmínek pro jejich vzdělávání, zohlednění popř. integraci (říjen 2016)
- sestavit přehled žáků se SPU a SPCH, mimořádně nadaných popř. integrovaných žáků na škole pro školní rok 2016/2017 (září - říjen 2016)
- popř. tvorba a realizace IVP integrovaných žáků, spolupráce se žákem, jeho zákonnými zástupci, třídním učitelem i dalšími příslušnými učiteli školy (tvorba IVP zj. září – říjen 2016, spolupráce aktuální po celý školní rok)
- popř. hodnocení IVP za 1. pololetí (leden 2017)
- individuální poradenská práce se žáky v případě jejich žádosti řešit výukové obtíže, popř. osobní obtíže související se školním vzděláváním (aktuální po celý školní rok)
- poradenství pro rodiče a pedagogické pracovníky v souvislosti s výukovými a výchovnými obtížemi žáků školy (aktuální po celý školní rok)
- zajistit nového externího psychologa školy (srpen – září 2016)
- zajišťování konzultace se školním externím psychologem (aktuální po celý školní rok)
- kariérové poradenství – výběr a volba dalšího studia, pomoc s přihláškou k dalšímu studiu, požadavky přijímacího řízení na VŠ (říjen 2016 – květen 2017)
- zajištění konzultace na středisku pro volbu povolání – Informační poradenské středisko při ÚP Semily (září 2016)
- individuální konzultace s pedagogy i zákonnými zástupci žáků (aktuální po celý školní rok)
- zjišťování sociálního klimatu ve třídě (aktuální po celý školní rok)
- zjišťování atmosféry školy (leden 2017, červen 2017)
- svolávání výchovné komise na základě podnětů od učitelů (aktuální po celý školní rok)
- hodnocení školního roku z pohledu výchovného poradce (červen 2017)
- popř. hospitace ve třídách s integrovanými žáky (dle potřeby, nejméně však 1 x za pololetí)
- zvyšování kompetence žáků k učení, mj. zajištění interaktivní přednášky VCT Turnov „Efektivní učení“ (září 2016 – 1. ročníky)

Metodická a informační činnost

- aktualizovat uplatnění absolventů, přehled přijatých žáků k dalšímu vzdělávání (září – říjen 2016)
- rozeslat pozvánky na Den otevřených dveří (listopad 2016) ve spolupráci s asistentkou
- přihlásit školu na burzy škol – ve spolupráci s ředitelstvem a vedoucím sekce prezentace (září 2016)

- evidovat přihlášky, aktualizace přijetí/nepřijetí (průběžně po celý školní rok)
- vypracovat přehled neklasifikací a opravných zkoušek (červen 2017)
- realizace pracovních seminářů pro pedagogické pracovníky školy (data budou určena v průběhu školního roku na základě domluvy se zájemci o daný seminář)
- koordinace poradenských služeb poskytovaných ve škole (aktuální v průběhu celého školního roku)
- realizace přednášek a konzultací pro žáky školy z oblasti studia na střední škole (data budou určena v průběhu školního roku na základě příslušných nabídek z odborných pracovišť – VCT atd.)
- spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a dalšími potřebnými institucemi, zj. z oblasti sociálních služeb a zdravotnictví (aktuální v průběhu celého školního roku)
- aktualizace přehledu charakteristiky metod a forem práce se žáky se SPU a SPCH, popř. žáky nadanými (přípravný týden 2016)
- zajištění metodického materiálu pro učitele (aktuální po celý školní rok)
- zajištění metodického materiálu pro žáky – Jak zvládnout přechod ze ZŠ na SŠ, Jak se učit na střední škole, Jak si vybrat vysokou školu, Testy Naučte se učit, Jak se efektivně učit, Jak se připravit na přijímací zkoušku na vysokou školu atd.
- schůzka se žáky 4.ročníku – informace o přijetí na VŠ a s tím souvisejících záležitostech (září – říjen 2016)

Shrnutí cílů pedagogicko psychologického poradenství pro školní rok 2016/2017:

1. pracovat se všemi „subjekty“ školy a vytvořit tak širokou základnu primární prevence školní neúspěšnosti a sociálně nežádoucích jevů
2. prohloubit a zkvalitnit spolupráci a komunikaci mezi školou a zákonnými zástupci žáků, rodiči
3. průběžně monitorovat a nejméně jednou ročně vyhodnocovat účinnost všech školou v dané oblasti prováděných aktivit a činností
4. propojovat poradenské služby, které poskytuje škola, se službami odborných externích pracovišť
5. poskytovat metodickou pomoc všem učitelům při implementaci psychologických a speciálně pedagogických aspektů do výuky
6. včas intervenovat v případě podezření na problémy u jednotlivých žáků či třídních kolektivů
7. budovat sociální klima podporující bezpečí školy a formování morálních ctností každého žáka a pracovníka školy;
8. vytvářet školní prostředí vhodné pro integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a také žáků nadaných
9. vytvářet podmínky pro prevenci školní neúspěšnosti a v případě potřeby pro včasnou intervenci a dlouhodobou péči o žáky s prospěchem neodpovídajícím jeho intelektovým předpokladům.

Příloha č. 2

Informace pro kariérové poradenství

Z obsahového hlediska lze informace pro kariérové rozhodování rozdělit do těchto skupin:

- informace o sféře vzdělávání
- informace o školním vzdělávání
- informace o dalším profesním vzdělávání (vzdělávání dospělých)
- informace o sféře práce.

Informace o školním vzdělávání lze rozdělit do dvou hlavních typů:

- informace o učebních a studijních oborech (náročnost studia, hlavní vyučovací předměty, způsoby závěrečných zkoušek a ukončení studia, případné zdravotní požadavky, pro která povolání obor připravuje, možnosti uplatnění absolventů aj.),
- informace o školách a jejich vzdělávací nabídce (které obory škola otevírá, přijímací požadavky, školné, kontaktní údaje na školu aj.).

V praxi bývají oba tyto druhy informací zpravidla kombinovány, jeden z nich však většinou bývá určující pro způsob vyhledávání – v některých případech se vyhledává podle oborů a k nim se pak přiřazují informace o školách, které vybraný obor vyučují. V jiných případech se vyhledává podle školy (tj. podle názvu školy nebo častěji podle obcí či regionů) a u jednotlivých škol jsou pak uvedeny obory, které jsou zde vyučovány. Každému přitom může vyhovovat jiný z těchto způsobů výběrů – zatímco ten první upřednostňuje obsahové hledisko (obor), ten druhý lokalitu, příp. specifikum školy.

Informace o dalším vzdělávání lze opět rozdělit na informace o vlastních kurzech (cíle, obsah, metody, termíny, místo, cena, cílová skupina) a na informace o vzdělávacích firmách. Obecně ale zatím platí, že informace o dalším vzdělávání jsou spíš kusé, že dosud neexistuje datově naplněný komplexní informační systém o dalším vzdělávání.

Informace o sféře práce lze rozdělit do tří hlavních typů:

- informace o vlastním obsahu práce a dalších aspektech práce, většinou vztažené k jednotlivým povoláním (pracovní činnosti, pracoviště, požadavky na pracovníka, mzdové relace apod.),
- informace o nabídce pracovních míst (volná místa v úřadech práce, inzeráty, internetové servery, nabídky personálních agentur apod.),
- informace o stavu, vývoji, trendech, příp. prognózách trhu práce.

Kromě obsahového hlediska můžeme informace členit podle formálního hlediska, tj. podle formy příslušných informací. Zde lze rozlišit tyto hlavní skupiny informací:

- tištěné publikace,
- počítačové programy,
- internetové zdroje,
- filmy a další audiovizuální média.

Podle čeho volit povolání nebo alespoň základní profesní orientaci:

- Při rozhodování o budoucím povolání je třeba zvažovat na jedné straně charakteristické znaky povolání (např. obsah práce, pracovní prostředky, pracoviště, mzdové podmínky, možnosti kariéry, kvalifikační a zdravotní požadavky) a na druhé straně zájmy a předpoklady (zejména schopnosti, vlastnosti, zdravotní stav). Pokud v těchto zájmech a předpokladech nemá žák dosud jasno, má možnost využít služeb odborných pracovišť, která ho za tímto účelem otestují.
- Rozbor schopností a vlastností člověka z hlediska toho, pro jaká povolání by se nejlépe hodil, provádí tzv. Integrovaný systém typových pozic (ISTP), který je na internetu na adrese www.istp.cz, v části nazvané „Analýza individuálního potenciálu“. Zde se může každý zkusit otestovat sám.
- Není vždy účelné vybrat si hned za každou cenu konkrétní povolání. Důležité je, aby si žáci uvědomili, které znaky práce jsou pro ně důležité, které profesní oblasti by mohly být pro ně vhodné, čím se vyznačují, jaké jsou v nich možnosti uplatnění, jaké vzdělání k nim vede (po absolvování většiny oborů bývá širší možnost uplatnění než pouze v jednom povolání). Před definitivním rozhodnutím je třeba si prohlédnout si co nejvíce informací a svou volbu si důkladně promyslet a prodiskutovat se svými nejbližšími.

Jaký je obsah práce v jednotlivých povoláních:

- Pokud se na obrazovce programu Průvodce světem povolání podle výše uvedeného textu objeví výčet povolání, stačí na kterékoliv povolání kliknout a objeví se obrazovka s popisem příslušného povolání, který informuje o hlavních pracovních činnostech, pracovních prostředcích, pracovním prostředí a požadavcích na pracovníka. Také jsou zde u většiny povolání fotografie hlavních pracovních činností.
- Podrobné popisy povolání lze najít v regálech IPS. Jsou zde obdobné informace jako v programu Průvodce světem povolání, ale podrobněji rozvedené. Dalšími tištěnými informacemi o jednotlivých povoláních jsou letáky povolání.
- Pokud si někdo chce práci v některém povolání shlédnout přímo „v akci“, jsou pro něho v IPS k dispozici cca 10 až 12 minutové videoklipy, které ho seznámí s hlavními pracovními činnostmi tak, jak probíhají přímo v pracovním prostředí a umožní mu tak udělat si představu o "atmosféře" pracoviště. Současně zde vyslechne informace o aspektech daného povolání, které kamerou nelze zachytit. Několik filmů je též zpracováno pro celé skupiny povolání.
- Nejpodrobnější a nejucelenější informace o obsahu jednotlivých povolání jsou v již zmíněném Integrovaném systému typových pozic, který je volně přístupný na internetu na adrese www.istp.cz. Jednotlivá povolání jsou zde ještě dále podrobněji členěna na takzvané typové pozice.

Jaké jsou požadavky na pracovníky, aby mohli vykonávat jednotlivá povolání:

- Různá práce staví různé požadavky na vlastnosti, schopnosti, zdravotní a tělesný stav člověka. Například obchodník musí umět jednat s lidmi, manažer si zjednat autoritu, pečovatelka musí být trpělivá, řidič pohotový, pokrývač nesmí trpět závratěmi, učitel nemůže mít vadu řeči apod.
- Informace o těchto požadavcích jsou v Programu průvodce světem povolání v popisech jednotlivých povolání, v tištěných popisech povolání v regálech IPS, hovoří se o nich i ve videoklipech o povoláních v IPS. Nejpodrobněji jsou rozvedené v Integrovaném systému typových pozic v takzvané kartotéce typových pozic.

Jaký stupeň vzdělání a jaké obory vzdělání vedou k jednotlivým povoláním:

- Pro výkon některých povolání je třeba vysokoškolské vzdělání, pro jiná stačí maturita, jindy je třeba výuční list. Někdy je obor vzdělání striktně předepsán, jindy je v tomto směru

značná volnost, v řadě případů je zákonem předepsán nějaký kurs (např. pro obsluhu různých strojů).

□ Podrobné informace o požadavcích na vzdělání podává především ISTP v kartotéce typových pozic ve složce kvalifikační požadavky. Vždy je uveden optimální obor vzdělání i další vhodné a přípustné obory i případné kursy, které je třeba absolvovat po absolvování školy. Také tu jsou uvedené požadavky na případné jazykové a další speciální znalosti, na řidičský průkaz apod.

Na jakých školách jsou tyto obory vyučovány, kde lze najít podrobnosti o studiu:

Pro výběr ze vzdělávací nabídky je k dispozici poměrně hodně informačních zdrojů, jak v tištěné, tak v počítačové formě. Informační příručky – Kam na školu, Atlas školství, regionální příručky ÚP, propagační letáky a brožury jednotlivých škol. Mezi počítačové informační zdroje patří např. vzdělávací nabídka na webových stránkách NÚOV, síť škol a školských zařízení, databáze středních škol vycházející z každoročního sběru dat organizovanými ÚP. Dále vzdělávací nabídka škol v Informačním systému mládeže na stránkách Informačního centra pro děti a mládež (www.icm.cz). Je možné také využít různé webové servery s databázemi škol např. www.scio.cz, www.vzdelani.cz.

V jakých typech škol lze dále pokračovat ve studiu:

Je možné studovat na vyšších odborných školách (většinou 3leté studium) nebo na vysokých školách. Na vysokých školách lze studovat buď bakalářské studium (většinou 3leté) nebo magisterské studium (většinou 5leté).

Které studijní obory nejvhodněji navazují na mé dosavadní studium:

Komu vyhovuje dosavadní odborné zaměření a chce využít své znalosti a dovednosti, může pokračovat ve studiu ve stejné skupině oborů, v jaké byl jeho dosavadní obor. Rozdělení oborů podle těchto skupin a podle typů studia (vyšší, bakalářské, magisterské) lze najít v internetové databázi na webových stránkách Ústavu pro informace ve vzdělávání na adrese www.uiv.cz. Pro každý obor jsou uvedeny také školy, kde je tento obor vyučován.

Rovněž je možné využít Integrovaný systém typových pozic, který je na internetu na adrese www.istp.cz. V části nazvané analýza individuálního potenciálu je třeba se zařadit jako klient, který si chce zvýšit svou kvalifikaci. Také je zde možné zadávat případné další znalosti a dovednosti (např. jazykové, řidičský průkaz apod.). Výsledkem bude výčet vhodných povolání (v systému se nazývají typové pozice) a u každého je uveden i potřebný obor vzdělání.

Je možné studovat i v oborech z jiných profesních oblastí, než bylo dosavadní studium:

Po složení maturity lze teoreticky studovat všechny obory vyšších a vysokých škol; samozřejmě při úspěšném přijímacím řízení. Vycházet se opět dá ze zmíněné databáze na stránkách Ústavu pro informace ve vzdělávání na adrese www.istp.cz.

Pokud někdo chce svou dosavadní profesní orientaci výrazněji změnit, je samozřejmě vhodné novou orientaci pečlivě zvážit.

Podle čeho se rozhodovat, chce-li student svou dosavadní profesní orientaci změnit:

Při rozhodování o své budoucí profesní orientaci je třeba zvažovat na jedné straně charakteristické znaky práce (např. obsah práce, pracovní prostředky, pracoviště, mzdové podmínky, možnosti kariéry, kvalifikační a zdravotní požadavky) a na druhé straně své zájmy a předpoklady (zejména schopnosti, vlastnosti, zdravotní stav).

Jak postupovat při hledání zaměstnání:

Stará pravda říká, že nejlepší zaměstnání se obvykle sežene ze známosti. Koho toto štěstí nepotká, musí hledat zaměstnání „standardními“ postupy, tj. zejména:

- prostřednictvím inzerátů (nejlépe přílohách periodik zaměřených na nabídku zaměstnání)
- prostřednictvím personálních agentur
- prostřednictvím internetu
- prostřednictvím úřadu práce.

Základní informaci lze získat ze seznamů volných pracovních míst vyvěšovaných zpravidla na chodbách úřadů práce. Jsou seřazené buď podle abecedy nebo podle klasifikace zaměstnání (pro maturanty přicházejí nejspíš v úvahu zaměstnání, jejichž kód začíná číslicemi 3 a 4). Podrobnější informace podají v úřadu práce zprostředkovatelé zaměstnání, kteří jsou v kontaktu se všemi významnými podniky a firmami v okolí. Komu se nebude dařit získat zaměstnání, může se u nich zaevidovat, a oni se mu budou snažit vhodné zaměstnání přímo zprostředkovat. Čerstvým absolventům škol může úřad práce pomoci při získání absolventských míst, která jsou zaměstnavatelům finančně dotována.

Příloha č. 3

ORGANIZAČNÍ a OBSAHOVÉ SCHÉMA

Výchovný poradce Sekundární prevence	Spolupráce na úrovni	Školní metodik prevence Primární prevence
<ul style="list-style-type: none"> seznamuje s úkoly výchovného poradenství akce a agenda profiorientace, přihlášky přednášky pro rodiče, žáky, učitele péče o problémové žáky se závažnými přestupky (záškoláctví atd.) zařazení žáka do speciální péče zajištění asistenta pedagoga 	Vedení školy	<ul style="list-style-type: none"> seznamuje s úkoly prevence (minimální preventivní programy školy) přednášky pro rod., žáky, učitele péče o problémové třídy (šikana) účast tříd na preventivních akcích
<ul style="list-style-type: none"> depistáž potenciálních problémových žáků péče o tyto žáky (rodiny) sledování péče o talenty konzultace, žádosti o odborné vyšetření kariérové poradenství analýza výchovných výsledků 	Třídní učitelé	<ul style="list-style-type: none"> navrhuje PP pro jednotlivé ročníky koordinuje jeho plnění v rámci osnov i mimo ně vzdělávání v oblasti rizikového chování spolupráce na analýze výchovných výsledků
<ul style="list-style-type: none"> individuální poradenství při řešení problémů informační servis zprostředkovává další odborné služby sleduje efektivnost navržených opatření 	Žáci - rodiče	<ul style="list-style-type: none"> sleduje možnosti volnočasových aktivit vyhodnocuje účinnost PP
<ul style="list-style-type: none"> PPP (metodik VP) PPP (<i>jednotliví pracovníci</i>) SPC oddělení péče o dítě oddělení soc. prevence IPS ÚP ostatní (lékaři) 	Instituce	<ul style="list-style-type: none"> PPP (metodik PP) okresní metodik prevence oddělení prevence KÚ OHS <i>ostatní (nestátní zařízení)</i>

